

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
13/766-

Dato
24.05.2013

Svar på spørsmål nr. 1320 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal – Om delingsforbudet i jordloven

Jeg viser til Deres brev av 14. mai 2013 der spørsmål fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal er oversendt meg til skriftlig besvarelse.

Spørsmålet har følgende ordlyd: *”Kan statsråden redegjøre for hvor mange som har fått unntak fra delingsforbudet i jordloven fordelt pr år samt grunnlag for dispensasjon og dispensasjonens varighet, siden regjeringen Stoltenberg II tiltrådte høsten 2005?”*

Begrunnelse: Lov 12. mai 1995 nr 23 om jord (jordlova) har en egen bestemmelse om deling i § 12. Hovedregelen her er delingsforbud av jordbrukseiendom.

Imidlertid har undertegnede fått tilbakemeldinger om at praksis vedrørende håndheving av delingsforbudet varierer sterkt ute i kommunene.”

Antall unntak fra delingsforbudet i perioden 2005-2011

Kommunene rapporterer årlige saker etter jordloven § 12 i KOSTRA. Endelige tall for året 2012 foreligger ennå ikke. De blir publisert av Statistisk sentralbyrå 15. juni.

For de syv årene 2005 til 2011 ble det behandlet i alt 36 531 søknader om deling i kommunene. Av disse fikk 33 159 søkere helt eller delvis samtykke, dvs. det ble gitt unntak fra forbudet i disse tilfellene. Fradeling ble nektet i 3 372 tilfeller.

Statens landbruksforvaltning utarbeider hvert år en rapport med bakgrunn i KOSTRA-tallene. Tallene for saker etter jordloven § 12 om deling viser følgende årlige fordeling:

År	Samtykker i alt	Avslag i alt	Avslag i %	Saker i alt
2005	6 037	500	7,6 %	6 537
2006	5 079	536	9,5 %	5 615

2007	4 924	574	10,4 %	5 498
2008	4 718	543	10,3 %	5 261
2009	4 360	469	9,7 %	4 829
2010	3 960	353	8,2 %	4 313
2011	4 081	397	8,9 %	4 478
2012*	3 628	353	8,9 %	3 981

* Tallene for 2012 er foreløpige tall

Grunnlaget for unntakene – vurderingen

Departementet (kommunen) kan gi samtykke til deling dersom enten ”samfunnsinteresser av stor vekt taler for det”, eller deling er forsvarlig ut fra ”hensynet til den avkastning eiendommen kan gi”. Ett av de to vilkårene må være oppfylt for at samtykke kan vurderes. Søkeren har ikke krav på samtykke selv om ett av vilkårene er oppfylt.

For søknader om deling er det utarbeidet retningslinjer (rundskriv M-4/2003). Retningslinjene omfatter lovanvendelse og saksbehandling, samt hvilke momenter som er relevante ved utøvelsen av skjønnet. Retningslinjene gir ikke anvisning på hvordan momentene skal avveies i den konkrete saken. Kommunene kan følgelig komme til forskjellige resultat, fordi de veier hensynene ulikt ut fra lokale prioriteringer.

Dispensasjonens varighet

Dersom deling ikke er rekvirert innen tre år, faller delingssamtykke bort. For øvrig gjelder ingen regler om foreldelse av et delingssamtykke.

Forslag til endringer

I prop. 127 L (2012-2013) som ligger til behandling i Stortinget har regjeringen fremmet forslag til endringer av § 12 slik at det skal bli lettere enn i dag å dele fra til boligformål og til tilleggsjord.

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum